

Pindalatoetustega seotud tööde tähtaegadest ja kontrollist

17. juunil lõppes Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametis (PRIA) pindalatoetuste ja MAK loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt. Sel aastal oli pindalatoetuste taotlejaid kokku 13 927, kes taotlesid toetust ligi miljoni hektari suurusele pinnale.

Pärast taotlusperioodi lõppu algab taotluste kontrolliperiood. PRIA kontrollib, et taotlustel olevad andmed oleksid õiged ning vajadusel täpsustatakse koos kliendiga taotlusele olevat infot. Lisaks tavapärasele halduskontrollidele, mida tehakse kõikide esitatud taotluste osas, kontrollitakse toetuse saamise nõuete täitmist ka taotlejate juures kohapeal. Nõuete täitmist kontrollitakse teatud juhtudel ka taotleja kohalolul, ent vajadusel on taotlejal võimalik kohapealse kontrolli juures viibida. Taotleja kohalolek on oluline juhtudel, kus lisaks põldudel käimisele on vajalik andmeid kontrollida erinevatest dokumentidest. Seega on enne kontrolli algust taotleja valmis pandud dokumendid inspektorile suureks abiks, sest nii on võimalik kogu info kohe ja kiirelt kätte saada. Nõuete täitmise osas palume kindlasti jälgida kindlaksmääratud tähtaegu. Kui nõuete täitmine on taotlejast sõltumata raskendatud või võimatu, tuleb sellest kindlasti tähtaegselt PRIAle teada anda. Samuti tuleb meeles pidada, et nõudeid tuleb järgida ka pärast kontrollide läbiviimist. Juhime tähelepanu, et kui kohapealne kontroll viiakse läbi ajal, mil mõne nõude tähtaeg ei ole veel saabunud, võib vajalikuks osutuda täiendava kohapealse kontrolli tegemine.

Taotluse andmete kontrollimiseks saadab PRIA klientidele täpsustavaid järelepärimisi või teavitusi. Seda tehakse nii telefoni kui ka e-kirja teel. Palume klientidel olla tähelepanelikud, et PRIA esitatud küsimused saaksid kindlasti tähtaegselt vastatud. See aitab vältida vigu esitatud taotlusele ja arusaamatusi, mida puudulikud andmed võivad tekitada. Tähtaegne vastamine järelepärimistele on kindlasti vajalik, sest vastamata jätmine võib kaasa tuua toetuse vähendamise, taotluse rahuldumata jätmise või toetuse tagasinõudmise.

Lisaks PRIAle teevad pindala- ja MAK loomapõhiste toetuste valimi raames kohapealseid kontrole ka Keskkonnaamet ja Põllumajandus- ja Toiduamet. Et vältida hilisemaid arusaamatusi, palume kindlasti kohapealse kontrolli lõppedes tutvuda kontrolli tulemustega ning vajadusel paluda kontrolli läbi viinud inspektorilt selgitusi. Kontrolli tulemused kajastatakse kontrollaruandel, mille koopia on leitav e-PRIAst. Teavitust kontrollaruande e-PRIAsse lisamise kohta saadetakse kliendile ka e-kirja teel. Keskkonnaameti ja Põllumajandus- ja Toiduameti läbi viidud kontrollide tulemused saadetakse kliendile e-posti teel. Kui pärast aruande kättesaamist tekib lisaküsimusi, palume pöörduda kontrolli läbi viinud asutuse poole. Pretensioone kontrolli läbiviimise kohta on õigus esitada 15 kalendripäeva jooksul alates kohapealse kontrolli toimumisest ja kontrollaruande kohta 15 kalendripäeva jooksul alates kontrollaruande kättesaamisest.

Taotlejatele kehtivad peamised tähtajad

- **Kultuur on külvatud, maha pandud või istutatud**
* hiljemalt 15. juuni
- **Püsirohumaade, sh tagasirajatud püsirohumaade heksaldamisega alustamine lubatud**
* alates 5. juulist
- **Poolloodusliku koosluse (PLK) esinemisala niitmine lubatud**
* alates 10. juulist
- **Rohumaa niitmine või muul viisil hooldamine, mis annab niitmise sarnase tulemuse ning niite kokku kogumine**
* hiljemalt 20. august
- **Hooldamistööd viljapuu- ja marjaaias – puude ja põõsaste võraaluste ja reavahede niitmine vm viisil hooldamine, mis annab niitmise sarnase tulemuse**
* hiljemalt 20. august
- **Rohestamise mitmekesistamise tava raames peab põllumajanduskultuur kasvama samal kohal**
* 15. juuni kuni 1. august
- **Ökoalana märgitud söödil/kesal on tootmis- või hooldamisteggevused keelatud (v.a 2022. a ökoala kesa erisuse kasutajad)**
* kuni 1. augustini
- **Kui toetust taotletakse keskkonnasõbraliku majandamise toetuse (KSM) raames mesilaste korjealade rajamise lisategevuse eest, siis peab kasvatama toetusõiguslikul maal mesilasperedest kuni 200 m kaugusel puhaskultuurina vähemalt kolme korjetaime liiki**
* kuni 15. august
- **Loomade heaolu toetuse (LHT) taotlejatel kehtib veiste, vasikate, lammaste, kitsede ja hobuste karjatamisperiood ning karjatamise andmed peavad olema kantud põlluraamatusse või karjatamispäevikusse**
* vähemalt 1. juunist 31. augustini
- **PLK toetuse taotlemise korral niidetava poolloodusliku koosluse niitmine ja niite kokku kogumine**
* hiljemalt 1. september
- **PLK taotlemise korral karjatatava poolloodusliku koosluse nõuetekohane karjatamine (rohustu on vähemalt 50% ulatuses madalaks söödud, ülejäänud ala valdavalt söödud)**
* hiljemalt 1. oktoober
- **Lämmastikku siduva kultuuri kasvatamisel ökoalana ei ole lubatud nimetatud ala sisse künda ega kasutada muid taimikut kahjustavaid mullaharimisviise, v.a talvilja kasvatamise korral**
* kuni 15. oktoober
- **KSM ja mahetoetuse (MAH) taotlejatel peab nõutud ulatuses maad olema talvise taimkatte all**
* KSM 1- ja 5-aastase kohustusega ning MAH 1-aastase kohustusega taotlejatel 1. november kuni 31. detsember, MAH 5-aastase kohustusega taotlejatel 1. november kuni 31. märts
- **KSM ja MAH taotlejad peavad saatma nõutud hulga mullaproove analüüsiks akrediteeritud laboratooriumisse**
* 1. detsember

Rohumaadel põllumajandusliku hooldamise ja tootmise tähtajast

Niitmise ja niite kogumise või muul viisil rohumaad hooldamise, nt heksaldamise või karjatamise, puhul on hooldamise hilisem tähtaeg 20. august. Tootmisteggevuseks rohumaal loetakse peamiselt need tegevused, mille tulemusena niidetakse ja koristatakse rohumaal kasvav taimik haljasmassiks, siloks või heinaks (sh allapanuks) või kui rohumaal karjatatakse piisava loomkoormusega loomi. Sellisel juhul peavad niitmise- ja koristusteggevused olema tuvastatavad hiljemalt 1. septembriks.

Kui pärast 1. septembrit on rohumaal niide maas või seda maad on ilma eelneva tootmisteggevusega heksaldatud pärast hooldamise tähtaega (vt meelespeast), siis ei ole selline tegevus käsitletav tootmisteggevusena ja sellised põllud ei ole ühtse pindalatoetuse jaoks sel aastal toetusõiguslikud.

Vääramatu jõud ja erandlikud asjaolud

Palume tähelepanu pöörata ka sellele, et kui toetuste nõudeid ei ole võimalik täita vääramatu jõu või erandlike asjaolude tõttu (nt taotleja pikaajaline haigestumine, pikaajaliselt kestvad ebasoodsad ilmastikuolud vms), tuleb sellest esimesel võimalusel PRIAt teavitada. Selleks tuleb esitada teatis koos vajalike tõenditega hiljemalt 15 tööpäeva jooksul alates hetkest, mil vääramatu jõud või erandlik asjaolu ilmnes ja taotlejal oli võimalik PRIAt teavitada.

Peale teavituse saamist PRIA hindab, kas nõude täitmist takistava asjaolu puhul on tegemist vääramatu jõu või erandliku asjaoluga ja teavitab hinnangu tulemustest taotlejat. Kui vaja, kontrollitakse teatistes toodud andmeid ka kohapeal.

2023. aastast muutub pindalapõhiste toetuste kontroll – hakatakse kasutama pinnaseiret

Uuel programiperioodil tuleb Euroopa Liidu liikmesriikidel hakata kohustuslikult rakendama pindalapõhiste kontrollide puhul pinnaseiret. Pinnaseiresse on kaasatud 100% taotletud põllumajandusmaast ja see tähendab, et põldudel läbi viidavaid põllumajandusteggevusi ning tavadid vaadeldakse, jälgitakse ja hinnatakse regulaarselt. Pinnaseire aluseks on peamiselt SENTINELi satelliidipildid või muud vähemalt samaväärse väärtusega andmed. Samaväärsete andmete all peetakse silmas eelkõige teistelt satelliitidelt saadavaid andmeid, aga ka asukohamärgisega fotosid.

Pinnaseiresüsteemi kasutusele võtmisel on põllumajandustootjatele mitmeid positiivseid aspekte. Sisuliselt kaob pindalapõhiste toetuste kohapealsete kontrollide nõue, seda tehakse edaspidi vaid juhtudel, kui muude andmete alusel ei ole nõuete täitmist võimalik hinnata. Kiirel suvisel perioodil ei ole enam vajadust taotlejaid nii palju oma põhitööst eemale viia. Suureks eeliseks on ennetavate tegevuste

võimaldamine toetuse vähendamise asemel. Selles ongi peamine erinevus pinnaseire ja senise süsteemi vahel. Potentsiaalne rikkumise tuvastamise järel antakse sellest taotlejale teada, et ta saaks võimalusel vajalikud tööd ära teha nii, et toetus(t)e tingimused oleksid täidetud. Samuti on võimalik rikkumisega põllu puhul taotlust vastavalt tegelikule olukorrale muuta või sellele toetus(t)e taotlemisest loobuda.

Taotlejaga suhtlemiseks arendatakse eraldi seisev mobiilirakendus (äpp), mille vahendusel antakse põllumehele teada, millisel põllul on nõude täitmata jätmise tuvastatud. Samas rakenduses saab põllumees teha asukohamärgisega foto ning selle tõendusmaterjalina PRIAle edastada. Ka see on üks pinnaseire meetoditest, mis asendab kohapealseid külastusi ning võimaldab põllumehel kontrolliprotsessis PRIAga suhelda talle sobival ajal.

Kõikide toetuste põhjalik tutvustus on leitav
PRIA kodulehelt
www.pria.ee

Küsimuste korral saab
abi PRIA pindala- ja
loomatoetuste infotelefonil
737 7679